Wijzigingen in de collegevoordracht t.o.v. de versie in e mappen

Beslispunten:

- Toegevoegd: beslispunt 5 : *Kennis te nemen van het feit dat er vergunningprocedures lopen voor sloop-herbouw van het bouwblok*
- Toegevoegd: beslispunt 6: kadastrale gegevens = formaliteit

Bestuurlijke achtergrond:

Vergunningen: Inmiddels heeft de CRK het tweede sloop-herbouwplan beoordeeld. Het advies is aan de voordracht toegevoegd:

Het bovengenoemde tweede sloop-herbouwplan is op 20 mei door de CRK beoordeeld (als ware het een monument). De CRK adviseert negatief waarbij de conclusie van het advies is: "het plan gaat uit van de sloop van het bestaande gebouw en de herbouw in gewijzigde vorm. Dat is volgens het beleid niet mogelijk voor Orde 1 panden. Uitgangspunt daarvoor is de restauratie van het bestaande gebouw. De commissie adviseert in overleg met Monumenten en Archeologie een plan te maken waarin het behoud van de monumentale waarde het uitgangspunt is".

Gedurende de voorbescherming vanwege de start van de aanwijzingsprocedure worden alle bouwplannen (ook de vergunde) getoetst op het monumentenaspect.

Onderbouwing Besluit

Ad 3

In de tussentijd zijn er nog drie zienswijzen binnengekomen waarvan de essentie aan de voordracht is toegevoegd:

- *In de zienswijze die namens bewoner 1 is ingediend wordt gesteld dat het pand in het verleden geen monumentenstatus heeft gekregen, met de sloop-herbouw een kwalitatieve verbetering van het straatbeeld aan het Museumplein wordt gecreëerd. Verder wordt ingegaan op inhoud van het advies van MenA aan de CRK in het kader van de bouwplantoets. In de zienswijze wordt aangegeven dat de opdrachtgevers groot belang hechten aan het doorgaan van het plan voor het verbeteren en verduurzamen van hun woningen. Om het pand in dit stadium van de bouwplanprocedure tot monument aan te wijzen, gaat volgens de schrijver van de zienswijze, in tegen het vertrouwensbeginsel (bijlage 7).*
- *De heer F[redacted] gaat in zijn zienswijze eveneens in op het late stadium van de monumentenaanwijzing en op het gebrek aan gaafheid van het pand (bijlage 8).*
- *Architectenbureau [redacted] zet namens de opdrachtgevers nogmaals de plannen uiteen en verzoekt het college deze te betrekken bij de beoordeling voor het al dan niet aanwijzen tot monument. Het bouwplan gaat uit van het verbeteren en vergroten van de huidige zes woningen waarbij een zorgvuldige reconstructie van de voorgevel en de kap zullen plaatsvinden. Dit in afstemming met Commissie 2 van de CRK en de directie RenD die een positief advies hebben afgegeven voor het verhogen van het pand in afwijking van het bestemmingsplan. Men verwacht dat de monumentenstatus onevenredig*

negatieve gevolgen voor de opdrachtgevers zal hebben voor bijvoorbeeld herontwikkeling of verkoop van het complex (bijlage 9).

Ad 4
Voors en tegens aanwijzing

Aangepast bij Overwegingen tegen aanwijzing:
Er is sprake van langdurige planvorming en vooroverleg. Vergunningaanvrager zou na het besluit tot aanwijzen hiertegen bezwaar kunnen maken en mogelijk een claim kunnen indienen. De hoogte van de claim is nu moeilijk in te schatten maar te denken valt aan winstderving en gemaakte kosten. De kans van slagen indien een beroep op het vertrouwensbeginsel wordt gedaan is zeer reëel.

Toegevoegd:
Ad 5 Vergunningprocedures lopen voor sloop-herbouw van het bouwblok
Voor het bouwblok zijn in het verleden diverse bouwvergunningen aangevraagd en verleend. In 2016 zijn er twee vergunningen verleend. Een voor een wijziging van het interieur en een voor het wijzigen van de achtergevel. Verder zijn er twee aanvragen ingediend voor sloop-herbouw. Voor het eerste sloop-herbouwplan is in 2019 een omgevingsvergunning verleend. Hiertegen loopt nog een bezwaarprocedure. Het tweede sloop-herbouwplan is nog niet vergund en was aanleiding voor de erfgoedorganisaties om een aanvraag voor plaatsing op de monumentenlijst te doen (zie ook bestuurlijke onderbouwing).

Ad 6 Voorstel om aan te wijzen
Aangepast: er wordt uitgebreider ingegaan op de ook recent binnengekomen zienswijzen en er wordt ingegaan op een mogelijke claim vanwege gemaakt kosten en winstderving. Hoe hoog de claim kan worden is nu niet in te schatten.
Overigens blijft de strekking hetzelfde: namelijk aanwijzen

In de zienswijzen van architectenbureau [redacted] en de [redacted] bewoners wordt aan de orde gesteld waarom het pand in het verleden niet is aangewezen tot monument. Als reactie daarop het volgende: in het kader van het opstellen van de waarderingskaart voor de 19de eeuwse Ring is tussen 2002 en 2004 dit pand van een ordewaardering voorzien. Hierbij zijn andere uitgangspunten gehanteerd dan bij het toekennen van een monumentenstatus aangezien de waarderingskaarten als instrument bij de welstandstoets gehanteerd worden. Zo is alleen het exterieur beoordeeld en is het feit dat Etty Hillesum op nummer 6 heeft gewoond, niet betrokken bij de ordewaardering. Tevens werd er toen van uitgegaan dat het gebied rond het Museumplein de status van rijksbeschermd gezicht zou krijgen waarmee bescherming voor sloop werd geboden. In het kader van de huidige aanwijzingsprocedure heeft MenA opnieuw het pand beoordeeld. Dit keer aan de hand van de vastgestelde selectiecriteria voor het aanwijzen van monumenten waaronder een beoordeling van de gelaagde cultuurhistorische waarden én met in acht name van het feit dat het Museumplein e.o. geen rijksbeschermd gezicht is geworden. Dit en het feit dat in de afgelopen twee decennia veel onbeschermd erfgoed is gesloopt en de waardering voor het oorspronkelijke stadsbeeld in de

vooroorlogse gebieden is toegenomen, heeft ervoor gezorgd dat in de huidige aanwijzingsprocedure, de monumentenstatus gerechtvaardigd kan worden.

In de zienswijzen architectenbureau [redacted] wordt gevraagd om het sloopherbouwplan te betrekken bij de afweging voor het al dan niet aanwijzen van het pand tot monument. In het verlengde hiervan stellen de beide bewoners dat het sloop-herbouwplan een kwalitatieve impuls aan de woningen, het bouwblok en het straatbeeld aan het Museumplein geeft. Hierbij kan worden opgemerkt dat ook met een monumentenstatus, verbeteringen aan de woningen en de gevels mogelijk zijn. Zij het met een monumentenvergunning. Op grond van het door bewoner 1 in zijn zienswijze aangevoerde geschonden vertrouwensbeginsel is er een kans aanwezig dat een claim wordt ingediend vanwege gemaakt kosten en winstderving. In hoeverre deze claim zal worden toegekend is nu vanzelfsprekend nog niet duidelijk, maar inschatting is dat de kans wel reëel is dat een beroep op het vertrouwensbeginsel slaagt.

Wat betreft de opmerkingen bij de inhoud van het advies van MenA aan de CRK, opgesteld in het kader van de bouwplantoets van het tweede sloop-herbouwplan (zie ook Bestuurlijke achtergrond). Het opstellen van een dergelijk advies is onderdeel van de werkwijze die in het Beleidskader monumenten is beschreven. Er worden in het advies vier onderdelen nader gewaardeerd, exterieur, hoofddraagconstructie (waaronder trappen), structuur/plattegrond en afwerking. Omdat de indeling en afwerking geen monumentale waarde vertegenwoordigen heeft het advies van MenA aan de CRK voor het bovengenoemde bouwplan alleen invloed op wijzigingen tav het exterieur, hoofddraagconstructie en trappenhuis in relatie tot de entree.

Wat betreft de herbouw van de panden; met herbouw gaan de huidige materiele waarden verloren. Ondanks dat door reconstructie het oorspronkelijke beeld wordt nagebootst, verandert door toevoeging van een verdieping, het aangezicht van het bouwblok en het oorspronkelijke straatbeeld. De huidige materiele waarden zijn bovendien gekoppeld aan de hoge cultuurhistorische waarde in typologisch opzicht en qua bewoningsgeschiedenis. De voormalige koetshouderij met paardenstal bedoeld voor de huishoudens van Zuid, is uniek in zijn soort. Qua bewoning is het jarenlange verblijf van Joodse schrijfster Etty Hillesum van belang. Ook al is de ruimte waarin zij verbleef niet meer aanwezig; wel de voorgevel, ingang het venster van waaruit zij uitkeek op het Museumplein zijn nog steeds stille getuigen.

Gezien het bovenstaande wordt besloten om de erfgoedwaarden te laten prevaleren en de panden aan de G. Metsustraat 2-4-6 tot gemeentelijk monument aan te wijzen.